

CONCEPT

VERSLAG

Extra vergadering van het Centraal College van Deskundigen Archeologie

Datum : Maandag 28 januari 2013
Plaats : Best Western, Gouda
Tijd : **13.30 – 17.00 uur**
Kenmerk : SIKB-CCvD Archeo_N_12_53628

Aanwezig

Dhr. P. Rouing
Dhr. J. van den Bosch
Drs. S. Boogert
Dr. Y. Lammers
Drs. M. Verbruggen
Dr. E.F. Gehasse
Drs. J. de Boer
Dhr. J. Hendriks
Drs. N. Arts
Dhr. M. van Gelderen
Drs. N. Vossen

Werkt bij

Gemeente Bodegraven-Reeuwijk
SOB Research
Erfgoedinspectie
Echo tekst en presentatie
RAAP Archeologisch Advies
RWS/DVS
Waternet
ADC Archeoprojecten
Gemeente Eindhoven
Bouwfonds
Pro Erfgoed

Afgevaardigd door / rol

VNG
NVAO
EGI/Rijk
VOiA
VOiA
RWS
Unie v. Waterschappen
NVAO
CGA
NEPROM
NVvA

Mr. K. Meijler

Voorzitter CCvD

Drs. E.N. Wieringa
Mr. drs. W. de Koning

SIKB
SIKB

Secretaris
Programmadirecteur

Afwezig

Dr. M. Hoogland
Drs. J. de Boer
Drs. L. Wouters
Drs. J. Deeben

Universiteit Leiden
Waternet
Provincie Utrecht
RCE

Archon
Unie v. Waterschappen
IPO/IWC
Rijk

Gasten/vervangers

Heleen van Londen
Louis Hosman
Roel Lauwerier
Karianne Winthagen

SIKB
SIKB
RCE
Provincie Limburg

RIJK
IPO/IWC

Verslag

Drs. E.N. Wieringa (EW)

1 13.30- 13.40 Opening, vaststellen van de agenda

K. Meijler

De voorzitter opent de vergadering. Agendapunten 3 en 4 worden behandeld cf. de beslispuntennotitie. Er volgt een voorstelronde voor de gasten die vaste leden vervangen. Karianne Winthagen vervangt Lisa Wouters, Roel Lauwerier vervangt Jos Deeben.

2 13.40 – 13.50 Korte terugblik op de gesprekken en bijeenkomsten in december

Tussen medio december en januari is met het merendeel van de leden van het CCvD gesprekken gevoerd. Er volgt een korte reflectie op die gesprekken.

NVvA: is niet benaderd voor een gesprek, waarom niet?

De vz reageert dat ook met de VNG en de UvW nog geen gesprek geweest. Na de vergadering zullen deze alsnog ingepland worden.

Reflectie vz op de gesprekken: er is geen breed gedragen en besproken toekomstbeeld. Dat maakt het lastig een toekomstbeeld te schetsen. Dit gemis zal in de een op een kennismakingsgesprekken nog terug komen. Ook constateert de vz dat de kennis over de komende ontwikkelingen in het omgevingsrecht wisselt.

Wel is er het volgende beeld n.a.v. de gesprekken:

- Er is breed draagvlak voor de noodzaak om de gehele archeologieketen in het advies te betrekken;
- Er wordt breed onderkent dat de kwaliteit van gemeenten zonder archeoloog niet toereikend is;
- Er is breed draagvlak voor de inhoud van de KNA;
- Er is geen gemeenschappelijk beeld bij de wijze van toepassing van de KNA, de oorzaken bij knelpunten worden als divers benoemd afhankelijk van wie je spreekt;
- Vrij breed is er overeenstemming dat de KNA bindend moet zijn voor alle actoren;

Kortom er is vooral veel discussie over het HOE en in mindere mate over het WAT. Het CCvD heeft in het verleden allerlei voorstellen gedaan over hoe de kwaliteit te borgen. Deze voornemens en plannen zijn om verschillende redenen toen niet uitgevoerd. Terwijl vraag nu is aan het CCvD: doe nu wat je zelf hebt gezegd te willen doen. Die kans is er nu.

VOIA: geeft in reactie op dat deze reflectie aan dat deze wat somber overkomt. Immers, in 13 jaar tijd is de archeologie over gegaan van een publiek naar een publiek privaat bestel. Dus gezamenlijkheid was er wel degelijk en er is veel moeite gedaan om ergens te komen door verschillende oplossingen uitvoerig met elkaar te bespreken.

3 13.50 – 14.30 Ter vaststelling concept eindrapportage tbv het advies CCvD om te komen tot een sluitend kwaliteitssysteem archeologie' (H. van Londen, L. Hosman SIKB)

- Toelichting op- en bespreken laatste aanpassingen concept eindrapport (bijlage 3a)

Het voorstel is het rapport als een concept-werkdocument te bespreken en openbaar te maken voor de bijeenkomst van de 7e. SIKB: in het rapport zijn de wijzigingen bijgehouden ten opzichte van de laatste versie.

NVAO: er is weinig veranderd in het rapport. Gaat dat nog gebeuren? met name aandacht voor het bestaande, wel degelijk werkende systeem van toetsing op rapportages door archeologen. Dat ontbreekt, evenals aandacht voor meer productborging. Wordt dat nog toegevoegd? SIKB: eigenlijk is dat een advies aan 'onszelf' bv om de KNA uit te breiden met meer producteisen. Dat hoeft nog niet verwerkt te worden, maar kan wel geagendeerd worden.

VOIA: de bestaande adviezen aan het einde van het rapport zijn mogelijk niet passend

bijv Archis hoeft geen deel uit te maken van het advies. SIKB: het is een aandachtspunt om te beïnvloeden in de slipstream van dit advies.

IPO: wat is de status van de adviezen m.b.t. depoteisen? Hoe zwaar is dat bedoeld omdat het zo expliciet genoemd wordt? Zo kan er onbedoeld gewicht aan gegeven worden. SIKB: het is opgenomen omdat dit onderdeel zo recent is en er op grond daarvan nog geen antwoord gegeven kan worden of het goed functioneert. Het is neutraal bedoeld.

NVAO: aan wie adviseer je? Wat is de status van het rapport? SIKB: we kijken in brede zin, zonder aanzien des persoon. Wel moet er nog gekeken worden naar de adressering. Dat wordt nog toegevoegd.

ACTIE SIKB

IPO: informeert naar de dubbele rollen bij veel overheden? Dat heeft consequenties hoe je toetst? Met name bij interbestuurlijk toezicht.

- Synopsis autonome ontwikkelingen (bijlage 3b)

De vz licht toe dat dit document m.n. een bijdrage moet leveren aan een gezamenlijk kennisniveau.

VNG: komt er ook aandacht voor de samenvoeging van gemeenten?

ACTIE SIKB: Dit wordt toegevoegd op pag 2 onder decentralisatie.

NVAO: archeologie heeft veel van de ontwikkelingen al doorgemaakt, is een soort proeftuin geweest. Revitalisering generiek toezicht (Wrgt) biedt kansen. De uitkomsten van PUMA liggen helaas ver onder de eisen die we al aan onszelf stellen. SIKB: het is een feitelijke omschrijving, neutraal van toon en inhoud. Daarmee is het lastig om daar meningen aan toe te voegen.

VZ: Wrgt vooral horizontaal bedoelt en niet verticaal door meer toezicht op lagere overheden te borgen. NVAO: hoeveel RUD's hebben dadelijk archeologen? Weet de RCE meer hoe dat er dadelijk uit gaat zien? Er is geen eenduidig overzicht, maar wel is er een wisselend beeld. Dit aspect wordt nog genuanceerd in de tekst.

ACTIE SIKB

4 14.30 – 16.00 Bespreken contouren van advies aan de Minister

- Toelichting op het advies (bijlage 4)
- Gevraagd: aanbevelingen voor nadere uitwerking van het advies

Vertrekpunten, huidige situatie en belangrijke ontwikkelingen

De vz licht toe dat generieke binding aan de KNA het belangrijkste vertrekpunt is.

IPO: de huidige situatie pag 2 2e punt rol overheid om beleidsruimte te nemen wordt gemist. SIKB: bedoelt wordt KNA ontwijkgedrag en niet de beleidsruimte die gemeenten hebben. Soms komen opdrachtnemers in de knel door opdrachten die niet in lijn zijn met de KNA. SIKB: de KNA is het enige dat er nu is. Een menukaart als genoemd in het rapport ontbreekt, dus houdt de opdrachtgever zich met het recept bezig. Dat subtiele onderscheid ontbreekt in het archeologiebestel.

VOIA: er is incidenteel afwijking van de KNA en anderzijds ontwijken. Dat onderscheid moet wel gemaakt worden. CGA: is er een inventarisatie van dat ontwijkgedrag bij gemeenten? De NVAO inventariseert praktijkgevallen, is de RCE het loket daarvoor? Gereageerd wordt dat dit eigenlijk een taak voor het CGA danwel de VNG zou moeten zijn.

CGA: PUMA gaat echt niet ver genoeg voor wat betreft de archeologie. HBO en twee jaar werkervaring is niet voldoende. Dat moet minstens een senior archeoloog zijn. SIKB: EGI heeft dat geprobeerd aan te kaarten en helaas is dat niet gelukt. De Vz vraagt of het CCvD dan wil adviseren dat die eisen aan de lichte kant zijn? De NVvA geeft aan dat dit ook onderdeel van het RCE project 'Archeologie voor gemeenten' is. NEPROM: de betrokkenheid van een inhoudelijk iemand kan ook tot veel discussies leiden. Voor opdrachtgevers is dat niet altijd wenselijk. SIKB: voor het merendeel van de werkvelden is HBO-niveau geadviseerd, bij slechts een enkeling universitair. Het ministerie van I&M staat aan de lat hiervoor. IPO: waarom is HBO te licht? Dit moet wel beargumenteerd worden. Pluspunt is dat het ook voor overheden gaat gelden die nu nog helemaal niets geregeld hebben. Dus ook de verbetering zien. Maar het kan zeker niet de bedoeling zijn dat de verpleegster de chirurg gaat controleren straks'. Voor archeologie concludeert het CCvD is het echter ook deels een stap terug, aangezien nu merendeel van de rapportages door een senior getoetst wordt.

NVAO: huidige situatie onder punt 1. Vooruitgang voelt wat wrang gegeven de huidige situatie. Nu is er geen vooruitgang met het oog op de crisis. *Afgelopen jaren* wordt daarom geschrapt.

De vz concludeert dat toegevoegd moet worden passages over de beleidsvrijheid van gemeenten ('ontwijken') en over de gemeenten als bevoegd gezag en de verbetering van de kwaliteit daarvan (PUMA en archeologie voor gemeenten).

ACTIE SIKB

SIKB: stelt voor een blok toe te voegen Bevoegde overheid: met o.a. PUMA, menukaart, archeologie voor gemeenten.

ACTIE SIKB

Bindendheid KNA protocollen en verdeling verantwoordelijkheden

NVAO: Je kunt er op twee manieren naar kijken. Gemeente doe geen verzoeken die knellen met de KNA en anderzijds ook adviseurs binden aan de KNA. Nu komen vergunninghouders te vaak in de knel.

VZ vraag is dan voor wie de KNA straks op welke wijze bindend is? Punt 1 is helder, de HOE vraag komt later. Uitgangspunt is generieke binding.

VOIA: is dat haalbaar? Vz geeft aan dat haalbaarheid afhankelijk is van het advies en het komen tot een sluitend kwaliteitssysteem. M.a.w. een collectief geluid namens het CCvD is cruciaal. Vz dit is de WAT vraag en het draaipunt bij het advies.

De vz concludeert dat brede overeenstemming bestaat over de noodzaak dat de KNA bindend is voor alle actoren.

Borging/toetsing

De vz trapt af door aan te geven dat de aard van het vak en de inbedding vraagt om borging en toetsing. De vz vraagt zich af of, gezien de structuur/hoofdlijnen Omgevingswet, de kans op behoud van het vergunningenstelsel groot is. Hoe kijkt het CCvD daartegen aan?

CGA: is voor regelmatige toetsing. NVAO: de wijze van toetsing loopt in de discussie regelmatig door elkaar heen. VOIA: is eens met dat algemene uitgangspunt, maar de HOE vraag is daarmee niet beantwoord. Vz het kan op twee manieren: publiek of

privaat. Door publieke borging is generiek binden aan de orde en vergunningverlening. Dat betekent ook de handhaving optuigen. Privaat borgen kan door certificering, al dan niet met een beroepsregister. Beide (publiek/privaat) kunnen.

De vraag is wat DCE wil? Het is lastig daarover veel helderheid te krijgen. DCE heeft recent te kennen gegeven leges te gaan heffen en ook de inhoud van de eisen aan de vergunningverlening zullen niet hetzelfde blijven. De uitwerking daarvan is nu nog niet bekend. Deze week volgt nog een overleg hierover met DCE.

NEPROM: vraagt aandacht voor wat bedrijven nu zelf al regelen, er gaat al veel goed. Dat zou meegenomen moeten worden bij de uiteindelijke keuze publiek/private borging.

VOIA: alleen toezicht ontbreekt nu echt voor het overige hebben we als veld al veel geregeld. Beeld dat het nu breed onvolkomen is, stuit op enige weerstand. Actoren worden bij de aanvraag immers getoetst. Vz het gaat vooral over generieke binding. Via vergunning is het nu voor een deel van de keten geregeld en niet voor de gehele keten.

NVAO: het bestaande systeem biedt een goede basis, er zijn voldoende voorbeelden van regio's die alles al doen op het vlak van toezicht en handhaving.

VOIA: is voor fasering bij de uitvoering van het advies. Daarmee een voorkeur om eerst te zien dat wet- en regelgeving wordt aangepast, daarna ook de borging verder optuigen. Het CCvD kan hierbij tevens adviseren om een haalbaar en betaalbaar register op te tuigen door de KNA actorenlijst om te vormen tot een (geregistreerde) namenlijst. Pas als dat allemaal in werking is verder kijken hoe je dan de kwaliteit wilt borgen. Pas dan heeft het zin om stappen in die richting te zetten omdat je faseert en daarmee een groot probleem als dit helder en begrijpelijk houdt.

Vz: het risico is dat de Minister het dan nog steeds als een niet sluitend systeem beschouwd. VOIA: het is nu te vroeg om besluiten te nemen omdat een aantal zaken nog niet geregeld is. SIKB: eens over aantal zaken zoals de VOiA die aandraagt, maar toch zul je wel ook moeten willen adviseren of je het aan het einde van de rit publiek of privaat geregeld wilt hebben. VOIA: op zich maakt het de VOIA niet uit door wie we getoetst worden, als maar duidelijk is wie toetst. SIKB: strategie kan zijn dat je uitgaat van de schakels en niet zozeer de fasering zoals voorgesteld wordt door de VOIA maar het geheel strategisch als totaalpakket adviseert.

Vz concludeert en legt het volgende voor:

- dat als rolverdeling opdrachtnemer/opdrachtgever wordt aangepast
- de generieke binding aan de KNA er komt
- het ministerie de actorenlijst erkent (als basis voor een register)
- er bereidheid is om getoetst te worden met bijbehorende kosten?

NVAO: wil als de keuze nu gemaakt moet worden liever publieke borging bij gebrek aan vertrouwen in private borging en de mogelijke kosten. Nu is er een marktmeester tegen '0' kosten. Betrokkenheid van het rijk is wat waard in termen van legitimatie. Daar wil de NVAO op termijn ook voor betalen. Als het maar goed aangekleed is. Liever geen systeemwisseling.

VOIA: heeft geen voorkeur omdat de uitwerking lood om oud ijzer zal zijn als het maar duidelijk is. SIKB: dan blijft over wat je getoetst wil hebben en hierbij in het midden te laten of dat publiek of privaat is. Dit op basis van het schema bij de notitie. DCE zal om meer duidelijkheid gevraagd.

De conclusie is er over het samenhangende pakket overeenstemming bestaat, evenals over de bereidheid om adequaat te borgen/toetsen met bijbehorende kosten. De notitie wordt hierop aangepast. Nader overleg met OCW moet uitwijzen of en hoe ook

publieke uitwerking mogelijk is. Zo mogelijk wordt dat verder verwerkt voor 7 februari.

Afgesproken wordt:

Begin maart zal het CCvD in klein comité bijeenkomen om de HOE vraag nader in te vullen op basis van het schema. Alle leden worden uitgenodigd.

ACTIE SIKB

5 16.00 – 16.10 Informatiebijeenkomst 7 februari

- Programma (gepubliceerd, bijlage 5)
- Laatste aanbevelingen

Alle documenten worden op basis van wat vandaag is afgesproken aangepast en als concept voorafgaand aan de 7^e gepubliceerd.

6 16.10 – 16.30 Mededelingen en verslag 10 september & 12 december 2012

- Ter vaststelling: Verslag 10 september 2012 (bijlage 6a)

Het verslag wordt met de volgende aanpassingen vastgesteld: pag 2 academisch wordt alfa. Pag 3 bron is gecheckt en daarmee voltooid.

- Ter vaststelling: Verslag 10 december 2012 (bijlage 6b)

Het verslag wordt met de volgende aanpassingen vastgesteld: pag 1. Kees Meijler als aanwezig toegevoegd. Pag 3 PS07 referentietabellen zijn volgens de NVAO niet erg minimaal, maar niet valide, onacceptabel. Pag 4: bij stemmen wordt NVAO genoemd als tegenstemmer. Pag 5 NVAO komt in maart met een voorstel m.b.t. actoren n.a.v. de EVC evaluatie.

7 16.3 Rondvraag & afsluiting

-

